

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
імені проф. Балацького О. Ф.
(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 1

Суми
Сумський державний університет
2016

ЕКОЛОГІЧНЕ МАРКУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ КІНЦЕВОГО СПОЖИВАННЯ ПРОДУКЦІЇ

к.е.н. **Шевченко Т.І.**, студент, гр. Е-32а **Ус Я.О.**
Сумський державний університет (Україна)

Екологічно безпечну продукцію в ЄС вважають пріоритетним напрямом виробництва. Екологічне маркування дозволяє отримати об'єктивну інформацію про продукцію та зробити оцінку товару споживачем щодо його безпечності і відповідності екологічним вимогам.

Для точної та правдивої інформації про екологічні аспекти виробів та послуг існують вимоги до застосування екологічних маркувань та декларацій, які встановлені Міжнародною організацією стандартизації (ISO) і відомі як міжнародні стандарти ISO серії 14020. У стандарті ISO 14020:2000 представлені 9 основних принципів, що застосовуються до всіх екологічних етикеток і декларацій [1]: точність; можливість перевірки та несуперечність екологічного маркування; відсутність бар'єрів у міжнародній торгівлі; наукова обґрунтованість екомаркування; доступність інформації про процедури, методології та критерії оцінки; облік усього життєвого циклу; безперешкодність для нововведень і поліпшення екологічних характеристик; достатність інформації, що надається; відкритість процесу розробки екологічних етикеток; доступність інформації про екологічні аспекти, що пов'язані з екомаркуванням для споживачів.

В світі існують різні види екомаркування, які можна розділити відносно інформації, яку вони несуть, на наступні основні групи [2]:

1. Інформація про екологічність продукції в цілому, що враховує весь життєвий цикл її виробництва. Знаки цієї групи надають можливість споживачу впізнавати товари, які не завдають шкоди довкіллю. Серед таких знаків є екознак Євросоюзу, «Білий Либідь» тощо.

2. Інформація про загальну екологічну перевагу продукції в межах конкретної категорії. Знаки такого роду вказують на відсутність небезпечної речовини. Такими знаками є, наприклад, «Блакитний ангел», «Еко-знак».

3. Інформація про безпеку предметів для людини і довкілля. Знаки цієї групи мають на меті попередження про різноманітні екологічні небезпеки щодо використання відповідного предмету.

4. Знаки на предметах споживання, що відображають можливість їх утилізації з найменшою шкодою для навколишнього середовища. Головною метою таких знаків є заклик споживачів здавати його відходи для вторинної переробки (папір, тара, пластик тощо).

У європейському законодавстві екологічне маркування виступає як один з інструментів управління у сфері поводження з відходами.

ЄС докладає чимало зусиль для введення уніфікованого маркування. Для

спрощення процедур роздільного збирання, подальшого сортування та утилізації відходів кінцевого споживання продукції, у ЄС введені відповідні коди та спеціальні знаки. Наприклад, для спрощення процесу сортування та утилізації відпрацьованих батарейок введені коди для їх переробки, які дозволяють ідентифікувати матеріал, з якого виготовлена продукція; для роздільного збирання відпрацьованих батарейок малої ємності, а саме для ідентифікації пунктів їх збирання, використовуються спеціальні знаки.

Виходячи зі змісту директив ЄС, які стосуються конкретних видів відходів, а саме Директива про упаковку та відходи упаковки № 2004/12/ЄС, Директива про електричне та електронне обладнання та відходи електронного та електричного обладнання № 2012/19/ЄС, Директива про батарейки і акумулятори та відходи батарейок і акумуляторів № 2006/66/ЄС та інші, на наш погляд, усі види маркування можна поділити на знаки які: відображають можливість утилізації відходів кінцевого споживання продукції; вказують на метод утилізації відходів кінцевого споживання продукції; відображають можливість утилізації відходів продукції з найменшою шкодою на довкілля; відображають наявність вторинних матеріалів або біорозкладальних матеріалів; відображають способи поводження з відходами кінцевого споживання продукції; вказують на наявність небезпечних речовин у продукції.

Для покращення сучасної ситуації екомаркування в Україні у майбутньому необхідно гармонізувати законодавчу базу України з вимогами та методологічними підходами ISO, IEC, ЄС, COT щодо екологічного маркування [3].

Після імплементації Рамкової директиви № 2008/98/ЄС про відходи та Директиви № 1999/31/ЄС про захоронення відходів в Україні, на другому етапі потребуватимуть імплементації низка директив щодо окремих видів відходів. Виходячи з положень Рамкової директиви ці спеціальні нормативні документи повинні регулювати усю послідовність операцій поводження з конкретним типом відходів. Зазначені вище спеціальні знаки та коди є невід'ємною складовою систем роздільного збирання відходів кінцевого споживання продукції, а також процесів подальшого їх сортування та переробки, за європейськими нормами їх впровадження є обов'язковим.

1. Локс Ф. Упаковка и экология: Учебное пособие / Пер. с англ. О.В. Наумовой. М: Изд-во МГУП, 1999. 220 с. – Режим доступу: http://nashaucheba.ru/v12893/локс_ф_упаковка_и_экология

2. Екомаркування як критерій безпечності продукції. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mama-86.org.ua/index.php/uk/ecotextile/129-2010-02-09-14-52-54.html>

3. Скрипчук П.М. Екологічне маркування: інноваційні та організаційні аспекти. – Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/9224/1/Skrypchuk.doc>